

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) er et af Den Europæiske Unions rådgivende organer. Det består af 350 medlemmer. Det skal obligatorisk høres på de områder, der er fastsat i traktaterne, og kan høres fakultativt af Kommissionen, Rådet eller Parlamentet. Det kan også afgive udtalelser på eget initiativ. Dets medlemmer er ikke bundet af instrukser. De udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almene interesse.

RETSGRUNDLAG

Artikel 13, stk. 4, i TEU, artikel 301-304 i TEUF og [Rådets afgørelse \(EU\) 2015/1157 om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs sammensætning](#).

SAMMENSÆTNING

A. Antal medlemmer og national fordeling af pladser (artikel 301 i TEUF)

EØSU har i øjeblikket 350 medlemmer, som er fordelt mellem medlemsstaterne på følgende måde:

- Tyskland, Frankrig, Italien og Det Forenede Kongerige: 24 hver
- Spanien og Polen: 21 hver
- Rumænien: 15
- Østrig, Belgien, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Grækenland, Ungarn, Nederlandene, Portugal og Sverige: 12 hver
- Kroatien, Danmark, Finland, Irland, Litauen og Slovakiet: 9 hver
- Letland og Slovenien: 7 hver
- Estland: 6
- Cypern, Malta og Luxembourg: 5 hver.

I maj 2019 vedtog Rådet en afgørelse om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs sammensætning pr. 21. september 2020. I afgørelsen foretages der en tilpasning af antallet af pladser, i tilfælde af at Det Forenede Kongerige forlader EU, hvilket vil resultere i 24 ledige pladser. Med de nye regler får Estland, Cypern og Luxembourg en yderligere plads, eftersom disse medlemsstater mistede en plads, da der forrige gang blev truffet afgørelse om udvalgets sammensætning, på grund af Kroatiens tiltrædelse. Resten af de ledige pladser vil blive holdt som reserve med

henblik på eventuelle kommende udvidelser. Samlet set vil udvalgets størrelse blive reduceret fra 350 til 329 medlemmer, hvis Det Forenede Kongerige forlader EU.

B. Beskikkelsesprocedure (artikel 302 i TEUF)

Udvalgets medlemmer beskikkes af Rådet med kvalificeret flertal på grundlag af medlemsstaternes indstillinger. Rådet indhenter udtalelse fra Kommissionen om disse indstillinger (artikel 302, stk. 2, i TEUF). Medlemsstaterne skal ved sammensætningen sikre, at de forskellige økonomiske og sociale sektorer er passende repræsenteret. I praksis fordeles pladserne med en tredjedel til arbejdsgiverne, en tredjedel til arbejdstagerne og en tredjedel til de øvrige grupper (landbrugere, handelsdrivende, de liberale erhverv, forbrugere osv.).

Det maksimale antal medlemmer i EØSU, som er tilladt ifølge Lissabontraktaten, er 350 (artikel 301 i TEUF). Dette blev kortvarigt overskredet mellem juli 2013 og september 2015 på grund af Kroatiens tiltrædelse den 1. juli 2013. Eftersom der blev tilføjet ni nye pladser til den nye medlemsstat, steg det samlede antal medlemmer til 353 (fra 344). Rådets afgørelse 2015/1600 af 18. september 2015 om beskikkelse af medlemmerne af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg for perioden fra den 21. september 2015 til den 20. september 2020 sænkede derfor antallet af medlemmer fra henholdsvis Luxembourg og Cypern fra seks til fem, og antallet af estiske medlemmer blev sænket fra syv til seks, i overensstemmelse med fordelingen af pladser i Regionsudvalget, der også har 350 medlemmer.

C. Mandatets karakter (artikel 301 i TEUF)

Udvalgets medlemmer bliver indstillet af de nationale regeringer og beskikkes af Rådet for en periode på fem år med mulighed for genbeskikkelse (artikel 302 i TEUF). De kommer fra økonomiske og sociale interessegrupper i Europa. Den seneste fornyelse fandt sted i oktober 2015 for mandatperioden 2015-2020.

Medlemmerne tilhører en ud af tre grupper:

- [Arbejdsgivere](#) (Gruppe I)
- [Arbejdstagere](#) (Gruppe II)
- [Gruppen Diversitet Europa](#) (Gruppe III).

Medlemmerne udfører deres hverv i fuldkommen uafhængighed og i Unionens almindelige interesse (artikel 300, stk. 4, i TEUF). Hver gang et medlems eller en suppleants plads i EØSU bliver ledig efter udløbet af vedkommendes mandatperiode, er det nødvendigt med en særskilt rådsafgørelse for at erstatte det pågældende medlem.

ORGANISATION OG PROCEDURER

Udvalget er ikke en EU-institution som defineret i artikel 13, stk. 1, i TEU (selv om artikel 13, stk. 4, fastslår, at udvalget bistår Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen med rådgivende funktioner), men det har en omfattende autonomi i organisatorisk og arbejdsmæssig henseende.

- Udvalget vælger blandt sine medlemmer en formand og et præsidium for et tidsrum af to et halvt år.

- Udvalget fastsætter selv sin forretningsorden.
- Det kan træde sammen på eget initiativ, men i almindelighed træder det sammen på Rådets eller Kommissionens anmodning.
- Til forberedelse af sine udtalelser råder udvalget over seks faglige sektioner inden for de forskellige områder af Unionens virksomhed (og det kan nedsætte underudvalg til behandling af bestemte spørgsmål):
 - Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø ([NAT-sektionen](#))
 - Sektionen for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed ([ECO-sektionen](#))
 - Sektionen for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab ([SOC-sektionen](#))
 - Sektionen for Eksterne Forbindelser ([REX-sektionen](#))
 - Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug ([INT-sektionen](#))
 - Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet ([TEN-sektionen](#)).
- Af hensyn til synergieffekter deler udvalget sine permanente sekretariatsfunktioner i Bruxelles med sekretariatet for Regionsudvalget (hvad angår dets hjemsted i Bruxelles, jf. protokol nr. 6 til Lissabontraktaten om fastlæggelse af hjemstedet for institutionerne). Derudover har Europa-Parlamentets Præsidium inden for rammerne af budgetproceduren for 2014 også indgået en aftale med udvalget for i fællesskab at opnå effektiviseringsgevinster på oversættelsesområdet. Udvalget har et årligt administrativt budget, der er omfattet af afsnit VI i EU-budgettet, på 131 mio. EUR (2014).

BEFØJELSER

Udvalget blev oprettet ved Romtraktaterne i 1957 for at inddrage de økonomiske og sociale interessegrupper i oprettelsen af det fælles marked og for at skabe en institutionel struktur med henblik på at orientere Kommissionen og Ministerrådet om europæiske spørgsmål. Den europæiske fælles akt (1986) og Maastrichttraktaten (1992) udvidede rækken af spørgsmål, der skal forelægges udvalget. I Amsterdamtraktaten blev der inddraget flere emneområder til forelæggelse for udvalget, ligesom der blev åbnet mulighed for, at Europa-Parlamentet kunne foretage høring af udvalget. EØSU leverer i gennemsnit 170 rådgivende dokumenter og udtalelser om året (hvoraf ca. 15 % udarbejdes på eget initiativ). Udtalelser offentliggøres i EU-Tidende. Udvalget har en rådgivende funktion (artikel 300 i TEUF). Dets opgave består i at informere de beslutningstagende EU-institutioner om holdningen hos repræsentanterne for de forskellige økonomiske og sociale sektorer i et givent spørgsmål.

A. Udtalelser afgives efter anmodning fra EU-institutioner

1. Obligatorisk høring

I TEUF er det fastsat, at der på visse områder først kan træffes afgørelse, når Rådet eller Kommissionen har hørt EØSU: Det drejer sig om følgende områder:

- landbrugspolitik (artikel 43)
- fri bevægelighed for personer og tjenesteydelser (artikel 46, 50 og 59)
- transportpolitik (artikel 91, 95 og 100)
- harmonisering af indirekte skatter og afgifter (artikel 113)
- tilnærmelse af lovgivningerne på de områder, der vedrører det indre marked (artikel 114 og 115)
- beskæftigelsespolitik (artikel 148, 149 og 153)
- social- og uddannelsespolitik, erhvervsuddannelse og ungdom (artikel 156, 165 og 166);
- folkesundhed (artikel 168)
- forbrugerbeskyttelse (artikel 169)
- transeuropæiske net (artikel 172)
- industripolitik (artikel 173)
- økonomisk, social og territorial samhørighed (artikel 175)
- forskning, teknologisk udvikling og rummet (artikel 182 og 188)
- miljøpolitik (artikel 192).

2. Fakultativ høring

EØSU kan desuden høres af Parlamentet, Kommissionen eller Rådet i alle andre tilfælde, hvor de finder det hensigtsmæssigt. Når disse institutioner hører EØSU (hvad enten det er obligatorisk eller fakultativt), kan de give det en frist (på mindst en måned) for fremsættelsen af dets udtalelse. Efter fristens udløb kan sagen behandles, uanset at udtalelse ikke foreligger (artikel 304 i TEUF).

B. Udtalelser på eget initiativ

Udvalget kan selv tage initiativ til at afgive udtalelse i tilfælde, hvor det finder det hensigtsmæssigt.

Udo Bux
05/2019

